

Programová nabídka

Programy pro rok 2016

Tříkrálový program: vánoční moteta 16. a 20. století

(Stolzer, Josquin, Clemens, Lassus, Poulenc)

Brno 1550

Mariánská moteta Josquina Desprez a mše Antoina de Févina *Ave Maria* z brněnského renesančního sborníku. S doprovodem renesančních trombonů.

Před bouří

Moteta rudolfinských hudebníků Nicolause Zangia a Hanse Leo Hasslera. S ansámblem renesančních dechových nástrojů Capella Ornamentata.

Requiem Jiřího Melcelia

Zapomenutý klenot českého baroka. Versus + :II: Ritornello :II: + Consortio Melcelii

Programy pro jednotlivá liturgická období

Zpívaná rozjímání, moteta 16. a 20. století.

Na míru času i prostoru.

Adventní – Vánoční – Postní – Velikonoční – Svatodušní

Komorní sbor Ensemble Versus se věnuje výhradně duchovní hudbě z období renesance, raného baroka, dvacátého století i dílům soudobým. Usiluje vždy o neotřelou a tematicky sevřenou dramaturgii jednotlivých vystoupení, spíše zpívaných rozjímání než koncertů.

Bližší informace o jednotlivých projektech podá sbormistr Vladimír Mañas.

vladimir.manas@gmail.com, +420777948214

www.ensembleversus.cz

Společné programy Ensemble Versus a Capella Ornamentata

Spojení komorního sboru, který se dlouhodobě věnuje repertoáru 16. a raného 17. století, a renomovaného profesionálního ansámblu renesančních dechových nástrojů s doprovodem continua dává zaznít málo známým skladbám přelomu 16. a 17. století v nebývalé pestrosti, různosti kombinací hlasů a nástrojů. Společné projekty se tak vrací k původní praxi vzájemné zastupitelnosti jednotlivých melodických linek. Cinky, trombóny a dulcián hrají z partů jednotlivých zpěváků, v jiných skladbách naopak obsazují hlasy zcela samostatně. Vícesborová tvorba, kvetoucí tehdy jak v Benátkách, tak také ve střední Evropě, s touto proměnlivostí počítá a přímo k ní vybízí.

Capella Ornamentata (cinky, trombóny, dulcián), umělecký vedoucí **Richard Šeda**
Ensemble Versus (komorní sbor pro duchovní hudbu, Brno), vedoucí **Vladimír Maňas**
Marek Čermák, continuo (positiv, cembalo)

Concerti Ecclesiastici

Církevní rok v dílech Giovanniho Gabrieliho a jeho současníků

Málo známé dvousborové skladby Jacoba Handla Galla nebo moteta Jacoba Vaeta, skladatelů působících především v českých zemích, jsou konfrontovány s díly velikanů Orlanda di Lassa či Giovanniho Gabrieliho. Program doplňují instrumentální skladby počátku 17. století, ale také starší polyfonní repertoár. Dohromady tak vzniká pestrá mozaika skladeb procházející celým liturgickým rokem. Pro chrámové koncerty ideální v období liturgického mezidobí.

Girolamo Frescobaldi (1583–1643): Canzon à 8
Carlo Gesualdo (1566–1613): Illumina faciem tuam à 5
Roland de Lassus (1532–1594): Omnes de Saba à 8
Giovanni Gabrieli (1557–1612): Magnificat à 8
Jacobus Vaet (1529–1567): Miserere mei, Deus à 5
Jacobus Handl Gallus (1550–1591): Beata Christi passio à 8
Claudio Merulo (1533–1604): Canzon Vigesimalterza à 5
Roland de Lassus: Tristis est anima mea à 5
Josquin Desprez (cca 1450–1521): Stabat Mater à 5 /cca 1495/
Roland de Lassus: Surrexit Dominus vere à 6
Francesco Usper (cca 1570–1641): Battaglia à 8
Giovanni Domenico Rognoni Taeggio (†1624/6?): Tota pulchra es à 8
Jacobus Handl Gallus: Duo seraphim à 8
Giovanni Gabrieli: Plaudite omnis terra à 12

Program byl v premiéře uveden v rámci **Dačických barokních dnů** 26. srpna 2012.

Dle potřeby liturgického času a dalších okolností může být pozměněn (viz níže další programy).

Videoukázka: <http://www.youtube.com/watch?v=MDiCLpOeLWs> (Francesco Usper: Battaglia)

Přišli jsme se poklonit... Vánoce kolem roku 1600

Puer natus in Betlehem à 4 (Piae cantiones 1582)
Michael Praetorius (1571–1621): Puer natus in Betlehem à 6
Roland de Lassus (1532–1594): Omnes de Saba à 8
Josquin Desprez (cca 1450–1521): Gaude Virgo à 4
Giovanni Gabrieli (1557–1612): Magnificat à 8
Giovanni Domenico Rognoni Taeggio (†1624/6?): Tota pulchra es à 8
Francesco Usper (cca 1570–1641): Battaglia à 8
Budiž pochválen Bůh na výsosti (Rozenplutův kancionál 1601)
Michael Praetorius: Quem pastores laudavere
Claudio Merulo (1533–1604): Canzon Vigesimalterza à 5
Michael Praetorius: In dulci jubilo à 2
Francisco Guerrero (1528–1599): Ibant Magi à 4
Josquin Desprez (cca 1450–1521): Ave Maria gratia plena à 4
Jacobus Handl Gallus (1550–1591): Duo seraphim à 8
Giovanni Gabrieli: Plaudite omnis terra à 12
Michael Praetorius: Parvulus nobis nascitur à 4

Videoukázka: <https://www.youtube.com/watch?v=2onEOZIXzNw>
(Roland de Lassus: Omnes de Saba)

Zpívané postní rozjímání

Jacobus Handl Gallus (1550–1591): Beata Christi passio à 8

Roland de Lassus (1532–1594): In monte Oliveti à 5

Roland de Lassus: Tristis est anima mea à 5

Nicolaus Zangius (1570–1617): Ad te levavi à 6

Carlo Gesualdo (1566–1613): Illumina faciem tuam à 5

Roland de Lassus (1532–1594): Media vita à 6

Josquin Desprez (cca 1450–1521): Stabat Mater à 5

Jacobus Vaet (1529–1567): Miserere mei, Deus à 5

Carlo Gesualdo: Tribulationem et dolorem à 5

Nicolaus Zangius: Deus misereatur nostri à 8

Jacobus Handl Gallus: Adoramus Te Christe à 8

Videokázka: <https://www.youtube.com/watch?v=AMh1Al34nqo>

(Jacobus Handl Gallus: Beata Christi passio)

Surrexit Pastor bonus!

Zpívané velikonoční rozjímání

Girolamo Frescobaldi (1583–1643): Canzon à 8

Nicolaus Zangius (1570–1617): Ad te levavi à 6

Jacobus Vaet (1529–1567): Videns Dominus à 5

Robert Parsons (1535–1572): Credo, quod Redemptor meus vivit à 6

Claudio Merulo (1533–1604): Canzon Vigesimaterza à 5

Jean L'Heritier (cca 1480–cca 1551): Surrexit Pastor bonus à 6

Nicolas Gombert (cca 1495–cca 1560): Ego sum qui sum à 7

Roland de Lassus (1532–1594): Surrexit Dominus vere à 6

Nicolaus Zangius (1570–1617): Exultate iusti in Domino à 6

Francesco Usper (cca 1570–1641): Battaglia à 8

Jacobus Handl Gallus (1550–1591): Duo seraphim à 8

Hans Leo Hassler (1564–1612): Angelus Domini à 8

Videokázka: <https://www.youtube.com/watch?v=Oq99eab5r8k>

(Jacobus Handl Gallus: Duo seraphim)

Hudba pro Svatý týden

Jacobus Handl Gallus (1550–1591): Beata Christi passio à 8
Carolus Luython (1556–1620): Gloria laus et honor à 6
Philippe de Monte (1521–1603): Domine vim Patior à 5
Jacobus Vaet (1529–1567): Miserere mei, Deus à 5
Philippe de Monte: Filiae Jerusalem nolite flere à 5
Roland de Lassus (1532–1594): In monte Oliveti à 5
Roland de Lassus: Tristis est anima mea à 5
Jacobus de Kerle (1531–1591): Media vita à 6
Jacob Regnart (1540–1599): O vos omnes à 4
Jacobus de Kerle: Adoramus Te à 4
Asprilio Pacelli (1570–1623): O vere digna hostia à 8

Před bouří

Hudba doby Rudolfa II.

Da pacem Domine (chorál)
Jacob Paix (1556–cca 1623): Da pacem Domine (varhanní transkripce moteta Orlanda di Lassa)
Hans Leo Hassler (1564–1612): Ad Dominum cum tribularer clamavi à 5
Nicolaus Zangius (1570–1617): Ad te levavi à 6
Roland de Lassus (1532–1594): In monte Oliveti à 5
Nicolaus Zangius: Jesu dulcis memoria à 6
Giovanni Domenico Rognoni Taeggio (†1624/6?): Tota pulchra es à 8
Nicolaus Zangius: Tota pulchra es à 6
Jacobus de Kerle (1531–1591): Media vita à 6
Nicolaus Zangius: Exultate iusti in Domino à 6
Hans Leo Hassler: Angelus Domini à 8
Jacobus Handl Gallus (1550–1591): Duo seraphim à 8
Roland de Lassus: Da pacem Domine à 6
Nicolaus Zangius: Deus misereatur nostri à 8

Videoukázka: <https://www.youtube.com/watch?v=EGtPOV-a1xs>
(záznam koncertu z 10. 11. 2013)

Společné programy Ensemble Versus a Ensemble Opera Diversa

Ondřej Kyas: *Stabat Mater*

Pro velký a malý sbor, komorní orchestr, soprán a bas sólo, klavír a varhany
Soprán Hana Škarková, bas Aleš Procházka, varhany Martin Jakubíček, klavír Ondřej Kyas.

Skladatel rozčlenil oratorium v zásadě obvyklým způsobem, vzhledem k poměrně rozsáhlému aparátu však vedle tradičních vstupů velkého sboru s orchestrem (umístěných v presbytáři) využil také kontrastních ploch v podobě polyfonních pasáží komorního sboru bez doprovodu, zaznívajících z kůru, instrumentalistů procházejících chrámovou lodí nebo prostřední improvizací části pro klavír (z presbytáře) a varhany.

Oplakávání a truchlení jako by se stalo pro nás luxusem, který si nemůžeme dovolit; společenský úzus nám velí se co nejrychleji vzpamatovat z ran osudu a naskočit s úsměvem zpět do koloběhu praktického života, který nás semílá leckdy až neúnosně. A tu právě taková hudba, kterou sugeruje text Stabat mater, nám může pomoci přes ony potlačené bolestné pocity projít a náležitě je „odžít“ v onom smyslu antické katharsis: vnitřní konflikt je vyřešen, aniž je potlačen, smysl je nalezen, mysl očištěna. Můžeme jít dál. Ondřej Kyas

Program v délce 65 minut. Rozšířený smyčcový orchestr v počtu nejméně 20 hráčů, sólo soprán, bas, varhany, velký sbor a malý sbor, dirigent. Více informací a odkazy na recenze [zde](#).

Soudobá chrámová hudba: Zagar, Kyas, Graham

Šestidílná kantáta *Apocalypsis Ioannis* pro smyčce, sbor a sóla slovenského skladatele Petera Zagara (nar. 1961) vznikla v roce 1997. Přívlastkem „překvapivě konsonantní“ tuto skladbu ve svém komentáři k dílu slovenských skladatelů (blíže viz *His Voice* 1/2008) charakterizoval skladatel Jaroslav Šťastný alias Peter Graham (nar. 1952). Jeho *Sonata da chiesa* pro smyčce vznikla ve stejném roce jako Zagarova Apokalypsa. Zařazení Sonaty na program koncertu vychází jednak z tradice chrámových sonát, užívaných zejména v období baroka při mši, ale také z určitých společných rysů všech skladeb, reflexe technik a kompozičních přístupů minulých staletí i spíše niterné duchovnosti. Paletu rozmanitých duchovních skladeb uzavírá radostná kantáta pro sbor a smyčce *Magnificat*, kterou v roce 2012 na základě své starší skladby vytvořil Ondřej Kyas pro Ensemble Opera Diversa.

Ondřej Kyas: *Introitus* pro smyčce (2013)

Peter Zagar: *Apocalypsis Ioannis* pro soprán a alt sólo, sbor a smyčce (1997)

Peter Graham: *Sonata da chiesa* pro smyčce (1997)

Igor Stravinskij: *Otče náš* pro sbor a cappella (1926)

Ondřej Kyas: *Magnificat* pro sbor a smyčce (2012)

Program v délce 75 minut bez přestávky. Smyčcový orchestr v počtu nejméně 16 hráčů, sólo soprán, alt, komorní sbor, dirigent. Více informací a odkazy na recenze [zde](#).

Soudobá chrámová hudba: Matthews, Kyas, Graham, Hejnar

Pozoruhodné dílo Davida Matthewse otevírá na způsob úvodního zpěvu chrámový koncert věnovaný skladbám posledních dvou desetiletí. Na objednávku Ensemble Versus a Ensemble Opera Diversa vznikla kompozice *Te Deum laudamus* (2014) Ondřeje Kyase. Soprán Jana Tajovská Krajčovičová. Dirigentka Gabriela Tardonová.

David Matthews: *Introit* pro smyčcový orchestr a 2 trubky (1981)
Peter Graham: *Chrámový koncert* pro basklarinet, 2 trubky, varhany, smyčce a sbor (2014)
Robert Hejnar: *Hommage a Concerto grosso* pro violoncello a smyčce (1996)
Ondřej Kyas: *Te Deum laudamus* pro soprán sólo, varhany, trubku, sbor a smyčce (2014)

Program v délce 75 minut bez přestávky. Smyčcový orchestr v počtu nejméně 16 hráčů, sólo mezzosoprán, basklarinet, violoncello, 2 trubky, varhany, komorní sbor, dirigent.

Více informací a odkazy na recenze [zde](#).

Soudobá chrámová hudba: Matthews, Kyas, Graham

Program kombinující dosud úspěšně uvedená díla. Skladby Ondřeje Kyase vznikly přímo pro Ensemble Opera Diversa (a komorní sbor Versus). *Introit* Davida Matthewse pak uvedla Diversa v české premiéře v říjnu 2014 společně se světovou premiérou introvertního Kyasova *Te Deum*, vrcholícím v duetu sopránu a sólové trubky. Soprán Jana Tajovská Krajčovičová. Dirigentka Gabriela Tardonová.

Ondřej Kyas: *Introitus* pro smyčce (2013)
Peter Graham: *Sonata da chiesa* pro smyčce (1997)
Ondřej Kyas: *Magnificat* pro sbor a smyčce (2012)
Ondřej Kyas: *Te Deum laudamus* pro soprán sólo, varhany, trubku, sbor a smyčce (2014)
David Matthews: *Introit* pro smyčcový orchestr a 2 trubky (1981)

Program v délce 65 minut bez přestávky. Smyčcový orchestr v počtu nejméně 16 hráčů, sólo soprán, 2 trubky, varhany, komorní sbor, dirigent.

Soudobá chrámová hudba: Kyas, Pärt

Dirigentka Gabriela Tardonová.

Ondřej Kyas: *Introitus* pro smyčce (2013)
Arvo Pärt: *Berlínská mše* pro sbor a smyčce (1990)
Ondřej Kyas: *Te Deum laudamus* pro soprán sólo, varhany, trubku, sbor a smyčce (2014)

Program v délce 65 minut bez přestávky. Smyčcový orchestr v počtu nejméně 16 hráčů, sólo soprán, trubka, varhany, komorní sbor, dirigent.

